

Rut

Elimelek ailisining Moabqa bérishi

¹ *Batur* Hakimlar höküm sürgen mezgilde shundaq boldiki, zéminda acharchiliq yüz berdi. Shu waqitta bir adem ayali we ikki oghlini élip Yehuda zéminidiki Beyt-Lehemdin chiqip, Moabning sehralirida bir mezil turup kélishke bardı. □

² U kishining ismi Elimelek, ayalining ismi Naomi, ikki oghlining ismi Mahlon bilen Kilyon idi. Ular Beyt-Lehemde olturuqluq, Efrat jemetidin idi. Ular Moabning sehrasigha kélip shu yerde oltur-aqlashti.

³ Kéyin Naomining éri Elimelek öldi; ayali ikki oghli bilen qaldi.

⁴ Ular Moab qizliridin özlirige xotun aldi. Birining éti Orpah, yene birining éti Rut idi. Ular shu yerde on yildek turdi.

⁵ Mahlon bilen Kilyon her ikkisi öldi; shuning bilen apisi éri hem oghulliridin ayrilip yalghuz qaldi.

Naomi bilen Rutning Beyt-Lehemge qaytip kélishi

⁶ Shuning bilen ayal ikki kélini bilen qopup Moabning sehrasidin qaytip ketmekchi boldi; chünki u Perwerdigarning Öz xelqini yoqlap,

□ **1:1 «mezgilde»** - ibraniy tilida «künlerde». «sehralirida» - ibraniy tilida «étizliqlirida». Moabtikiler Yehudiylargha öch idi. Bu Elimelek we ailisidikilerning Moabning sheherlirige emes, belki sehrasigha bérishining bir sewebi bolsa kérek.

ashliq bergenliki toghrisidiki xewerni Moabning sehrasida turup anglighanidi.

⁷ Shuning bilen u ikki kélini bilen bille turghan yéridin chiqip, Yehuda zéminigha qaytishqa yolgha chiqti.

⁸ Naomi ikki kélinige: — her ikkinglar qaytip öz ananglarning öyige béringlar. Silerning merhumlargha we manga méhribanliq körsetkinglardek Perwerdigarmu silerge méhribanliq körsetkey!

⁹ Perwerdigar siler ikkinglarni öz éringlarning öyide aram tapquzghay! — dep, ularni söyüp qoydi. Ular hörkirep yighliship

¹⁰ uninggha: — Yaq, biz choqum séning bilen teng öz xelqingning yénigha qaytimiz, — déyishti.

¹¹ Lékin Naomi: — Yénip kétinglar, ey qizlirim! Némishqa méning bilen barmaqchisiler? Qor-siqimda silerge er bolghudek oghullar barmu?

¹² Yénip kétinglar, ey qizlirim! Chünki men qérip ketkechke, erge tégishke yarimaymen. Derhe-qiqeten бүгүн kéche bir erlik bolushqa, shundaqla oghulluq bolushqa ümid bar dégendimu,

¹³ ular yigit bolghuche sewr qilip turattinglarmu? Ularni dep bashqa erge tegmey saqlap turattinglarmu? Yaq, bolmaydu, qizlirim! Chünki Perwerdigarning qoli manga qarshi bolup méni azablaydighini üçün, men tartidighan derd-elem

silerningkidin téximu éghir bolidu, — dédi.□

14 Ular yene hörkirep yighlashti. Orpah qéynanisini söyüp xoshlashti, lékin Rut uni ching quchaqlap turuwaldi.

15 Naomi uninggha: — Mana, kélin singling öz xelqi bilen ilahlirining yénigha yénip ketti! Senmu kélin singlingning keynidin yénip ketkin! — dédi.

16 Lékin Rut jawaben: — Méning séning yéningdin kétishimni we sanga egishish niyitimdin yénishni ötünme; chünki sen nege barsang menmu shu yerge barimen; sen nede qonsang menmu shu yerde qonimen; séning xelqing méningmu xelqimdur we séning Xudaying méningmu Xudayimdur.

17 Sen nede ölseng menmu shu yerde ölimen we shu yerde yatimen; ölümdin bashqisi méni sendin ayriwetse Perwerdigar méni ursun hem uningdin ashurup jazalisun! — dédi. □

18 Naomi uning özige egiship bérishqa qet'iy niyet qilghinini körüp, uninggha yene éghiz achmidi.

19 Ikkisi méngip Beyt-Lehemge yétip keldi. Shundaq boldiki, ular Beyt-Lehemge yétip kelginide pütkül sheherdikiler ularni körüp zilzilige keldi.

□ **1:13 «Men tartidighan derd-elem silerningkidin téximu éghir bolidu»** — gerche Rut bilen Orpah her ikkisi éridin ayrilish azabini tartqan tul xotunlar bolsimu, Naomining azabi téximu éghir idi; uning éridin hem ikki oghlidin ayrilip qélish azabi bar idi. Uning üstige, u ikki kélinining özidek yaqa yurtta tul bolup turush derdini taritishini xalimaytti. Bu sözning yene ikki terjimisi bar: «Men siler üçün (tul qalghanliqinglardin) intayin azablinimen» yaki «Méning derd-elimim silerge bek éghir yük bolup qalidu, siler kötürelmeysiler» □ **1:17 «Perwerdigar méni ursun hem uningdin ashurup jazalisun!»** - ibraniy tilida: «... Perwerdigar mangimu shundaq qilsun we uningdin ashurup qilsun!»

Ayallar bolsa: — Bu rasttinla Naomimidu? — déyishti.

²⁰ U ulargha jawaben: — Méni Naomi démey, belki «Mara» denglar; chünki Hemmige Qadir manga zerdab yutquzdi. □

²¹ Toqquzum tel halette bu yerdin chiqtim; lékin Perwerdigar méni quruq qaytquzdi. Perwerdigar méni eyiblep guwahliq berdi, Hemmige Qadir méni xarlighaniken, némishqa méni Naomi deysiler? — dédi. □

²² Shundaq qilip Naomi bilen kélini Moab qizi Rut Moabning sehrasidin qaytip keldi; ular ikkisi Beyt-Lehemge yétip kélishi bilen teng arpa ormisi bashlan'ghanidi.

2

Rutning Boazning étizida bashaq térishi

¹ Naomining érige tughqan kélidighan Boaz isimlik bir adem bar idi. U Elimelekning jemetidin bolup, intayin bay adem idi. ■

² Moab qizi Rut Naomigha: — Men étizliqqa baray, birerkimning neziride iltipat tépip, uning keynidin méngip arpa bashaqlirini tersem? — dédi.

□ **1:20** «Méni Naomi démey...» — «Naomi» dégenning menisi: «yéqimliq», «köngüllük», «huruzluq»; «Mara» bolsa «achchiq», «elemlik», «zerdabliq» dégen menide. □ **1:21** «Perwerdigar méni eyiblep guwahliq berdi» — bashqa birxil terjimiliri: — «Perwerdigar manga qarshi chiqti» yaki «méni azablidi». Bu sözler toghruluq «qoshumche söz»imizde azraq toxtilimiz. ■ **2:1** Mat. 1:5

U uninggha: — Barghin, ey qizim, dédi. □

³ Shuning bilen u chiqip étizliqlargha kélip, u yerde ormichilarning keynidin bashaq terdi. Bextige yarisha, del u kelgen étizliq Elimelekning jemeti bolghan Boazning étizliqliri idi.

⁴ Mana, u waqitta Boaz Beyt-Lehemdin chiqip kélip, ormichilar bilen salamlшип: — Perwerdigar siler bilen bille bolghay! — dédi.

Ular uninggha jawaben: — Perwerdigar sanga bext-beriket ata qilghay! — dédi.

⁵ Boaz ormichilarning üstige nazaretke qoyulghan xizmetkaridin: — Bu yash chokan kimning qizi bolidu? — dep soridi. □

⁶ Ormichilarning üstige qoyulghan xizmetkar jawab béríp: — Bu Naomi bilen bille Moabning sehasidin qaytip kelgen Moabiy chokan bolidu.

⁷ U: «Ormichilarning keynidin öñchilerning arisidiki chéchilip ketken bashaqlarni tériwalaymu?» dep telep qildi. Andin u kélip etigendin hazirghiche ishlewatidu; u peqet kepide bir’az dem aldi, — dédi. □

□ **2:2 «Bashaq térish»** - Tewrat qanuni boyiche namrat kishiler we yaqa yurtluqlarning ormichilarning arqisidin chéchilip ketken bashaqlarni térishige ruxset bérilishi kérek («Law.» 19:9-10ni körüng). Gerche Naomining özining bir parche étizi bar bolsimu (4:3), uninggha shu pesilde birnerse térimighanidi. Rut mushu iltimasi bilen Naomini «bashaq térish» xijaletchilikidin qutquzidu, elwette.

□ **2:5 «Xizmetkaridin»** - ibraniy tilida «yigitidin». **«Bu yash chokan kimning qizi bolidu?»** - Shu chaghda Rut téxi tul bolghachqa, shuninggha yarisha alahide kiyimlirini kiywatqan idi. 3:3ni we izahatini körüng.

□ **2:7 «Kepide»** - ibraniy tilida «öyde». Orma mezgilde ormichilar belkim étizliqta dem élishqa waqitliq kepe salghan bolsa kérek.

8 Boaz Rutqa: — Ey qizim, anglawatamsen?! Sen bashaq tergili bashaq bir kimning étizliqigha barmighin, bu yerdinmu ketme, méning dédeklirim bilen birge mushu yerde turghin. □

9 Diqqet qilghin, qaysi étizda orma orghan bolsa, *dédeklerge* egiship barghin. Men yigitlerge: Uningha chéqilmanglar, dep tapilap qoydum! Eger ussap qalsang bérip, idishlardin yigitlirim *quduqtin* tartqan sudin ichkin, — dédi.

10 Rut özini yerge étip tizlinip, béshini yerge tegküzüp tezim qilip, uninggha: — Men bir bigane tursam, némishqa manga shunche ghemxorluq qilghudek neziringde shunchilik iltipat tapqanmen? — dédi.

11 Boaz uninggha jawaben: — Éring ölüp ketkendin kéyin qéynananggha qilghanliringning hemmisi, shundaqla séning ata-anangni we öz wetiningdin qandaq ayrilip, sen burun tonumaydighan bir xelqning arisigha kelgining manga pütünley ayan boldi;

12 Perwerdigar qilghininggha muwapiq sanga yandurghay, sen qanatlirining tégide panah izdigen Israilning Xudasi Perwerdigar teripidin sanga uning toluq in'ami bérilgey, dédi.

13 Rut jawaben: — Ey xojam, neziringde iltipat tapqaymen; men séning dédiking bolushqimu yarimisammu, sen manga teselli bérip, dédikingge

□ **2:8 «Dédeklirim bilen birge mushu yerde turghin»** - dédeklerning ishi belkim arpa paylirini yighip önche qilish idi. Rut «ularning qéshida» ishlise köprek bashaqlarni tereleytti, elwette.

méhribane sözlerni qilding, – dédi. □

14 Tamaq waqtida Boaz uninggha: – Qéni, buyaqqa kelgin, nandin ye, nanni sirkige tögürin! – dédi. Rut ormichilarning yénigha kélip olturdi; Boaz qomachtin élip uninggha tutti. U uningdin toyghuche yédi we yene azraq ashurup qoydi.

15 U bashaq tergili qopqanda, Boaz yigitlirige buyrup: – Uni hetta öñchilerning arisida bashaq tergili qoyunglar, uni héch xijalette qaldurmanglar.

16 Hetta hem uning üçhün azraq bashaqlarni öñchilerdin etey ayrip, uninggha tergili chüshürüp qoyunglar, uni héch eyiblimenglar, dédi.

17 Shundaq qilip u kechkiche étizliqta bashaq terdi, tériwalghanlirini soqqanda, texminen bir efah arpa chiqti. □

18 Andin u arpisini élip, sheherge kirdi, qéyanisi uning tergen *arpisini* kördi; u yene u yep toyun'ghandin kéyin saqlap qoyghinini chiqirip uninggha berdi.

19 Qéyanisi uninggha: – Sen бүгүн nede bashaq terding, nede ishliding? Sanga ghemxorluq qilghan shu kishige bext-beriket ata qilin'ghay! – dédi.

U qéyanisigha kimningkide ish qilghinini éytip: – Men бүгүн ishligen étizning igisining ismi Boaz iken, dédi.

20 Naomi kélinige: – Tiriklergimu, ölgenlergimu méhribanliq qilishtin bash tartmighan kishi Per-

□ **2:13 «dédiking»** - ibraniy tilida «dédek»ni teswirleydighan ikki söz bar. Rut bu ayette bulardin eng töwen orunni körsitidighan sözni ishlitip özini teswirleydu. □ **2:17 «Bir efah arpa»** - texminen 15 kilogramche idi.

werdigardin bext-beriket körgey! – dédi. Andin Naomi uninggha yene: – U adem bizning yéqin tughqinimizdur, u bizni qutquzalaydighan hem-jemetlerdin biridur, – dédi. □

²¹ Moab qizi Rut yene: – U manga yene: «Méning yigitlirim pütün hosulumni yighip bolghuche ular bilen birge bolghin» dédi, – dédi.

²² Naomi kélini Rutqa: – Ey qizim, birsining sanga yamanliq qilmasliqi üçün bashqisining étizliqigha barmay, uning dédekliri bilen bille chiqip ishleseng yaxshidur, dédi. □

²³ Shuning bilen arpa we bughday hosuli yighilip bolghuche, Rut Boazning dédekliri bilen yürüp bashaq terdi. U qéynanisi bilen bille turuwerdi.

3

□ **2:20** «Bizni **qutquzalaydighan hemjemetlerdin biri**» - (««hemjemet-nijatkar»imizdin biri» yaki ««hemjemet-qutquzghuchi»imizdin biri») – bu ibraniy tilida «goél» dégen söz bilen ipadilidu. Bu sözining alahide menisi bar. Birsini namratliqtin özini qulluqqa sétiwetken bolsa yaki bashqa qiyin ehwalgha uchrup mal-mülükini satqan bolsa, Musa peyghember tapshuruwalghan qanun'gha asasen, shu kishining yéqin uruq-tughqanliri, hemjemetlirining uni hörlükke chiqirip qutquzush hoquqi bar idi. Démek, u sétiwalghuchigha adil bir bahada pul bersila, u uning öz qérindishini hör qilip qutquzush hoquqi bar idi. Hoquqni ishlitish hemjemetining öz ixtiyarliqi bilen bolatti, elwette. U hoquqini ishletmekchi bolsa, héchkim uni tosalmaytti. Naomi mushu yerde: «Bizdin xewer élish mes'uliyiti bolghan yéqin tughqanlirimizdin biri bar» démekchi bolidu. □ **2:22** «Birsining **sanga yamanliq qilmasliqi üçün**» - Naomining bu agah sözliri bizge «Batur Hakimlar» dewridiki umumiy ehwalni ayan qilsa kérek.

Rutning xaman'gha bérip, Boaz bilen körüshüsh

1 Shu künlerde, qéynanisi Naomi uninggha: — Ey qizim, hal-ehwalingning yaxshi bolushi üçün, séning aram-bextingni izdimeymenmu?□

2 Sen dédekliri bilen ishligen Boaz bizge tughqan kélidu emesmu? Mana, бүгүн axsham u xamanda arpa soruydu.

3 Emdi sen yuyunup-tarinip, özüngge etirlik may sürüp, *ésil* kiyimliringni kiyip, xaman'gha chüshkin; lékin u er kishi yep-ichip bolmighuche, özüngni uninggha körsetmigin.□

4 U yatqanda uning uxlaydighan yérini körüwal. Andin sen kirip, ayagh teripini échip, shu yerde yétiwalghin. Andin u sanga néme qilish kéreklikini éytidu, — dédi.

5 Rut uninggha: — Sen néme déseng men shuni qilimen, — dédi.

6 U xaman'gha chüshüp, qéynanisi uninggha tapilighandek qildi.

7 Boaz yep-ichip, könglini xush qilip cheshning ayighigha bérip yatti. Andin Rut shepe chiqarmay kélip, ayagh teripini échip, shu yerde yatti.

8 Yérim kéchide Boaz chöchüp, aldigha éngishkende, mana bir ayal ayighida yatatti!□

9 Kim sen?! — dep soridi u.

□ **3:1** «**Séning aram-bextingni izdimeymenmu?**» - Naomining mushu «aram-bext» dégini Rutni qaytidin öy-ochaqliq qilishni körsitidu. □ **3:3** «**Özüngge etirlik may sürüp**» - ibraniy tilida «özüngni mesih qilip» yaki «özüngni mesihlep». □ **3:8** «**Chöchüp, ...**» - bashqa birxil terjimisi «titrep kétép, ...». Héchbolmighanda, Boaz putlirigha soghuq urulghanda oyghinip ketken bolsa kérek. «**Éngishkende**» - bashqa birxil terjimisi «örülgende»

Rut jawaben: — Men xizmetkaring Rut bolimen. Sen méning hemjemet-nijatkarim bolghining üçhün xizmetkaringning üstige tonungning étikini yéyip qoyghaysen, — dédi.□

¹⁰ U jawaben: — Ey qizim, Perwerdigardin bextberiket tapqaysen! Séning kéyin körsetken sadaqet-méhribanliqning ilgiri körsetkingindinmu artuqtur; chünki *séni izdigen* yigitler, meyli kembeghel bolsun, bay bolsun, ularning keynidin ketmidig.□

¹¹ I qizim, emdi qorqmighin! Dégingningning hemmisini orundap bérimen; chünki pütkül shehirim-

□ **3:9 «Xizmetkaring»** — oqurmenlarning éside barki, ibraniiy tilida «dédek»ni teswirleydighan ikki söz bar. Bu ayette Rut ornini yuqiriraq körsitidighan sözni özige ishletti (2:13ni we izahatni körüng) «Hemjemet-nijatkar» dégen uqum toghruluq 2:20ni we izahatni körüng. «Toningning étikini **xizmetkaringning üstige yéyip qoyghaysen**» - Rut éytqan «Toningning étikini xizmetkaringning üstige yéyip qoyghaysen» dégen ibare: — «Méni sayengning astigha alghin, méni emringge alghin» dégenni we özining Boazning ayali bolushqa razi ikenlikini bildüridu. Xudamu Israilni öz qaniti astigha alghanliqi toghruluq shu sözni qilghan — «Ez.» 16:8ni körüng.

□ **3:10 «Séni izdigen yigitler»** - Boazning sözige qarighanda (shübhisizki, u hem tirishchan hem chirayliq bolghachqa) Rutni birqanche yigit izdep kelgen. Lékin Rut öz meylige egiship ularni tallimay, belki ornigha qéyanisi Naomigha yaxshi bolsun dep rehmetlik érige «hemjemet-nijatkar» bolghan Boazning panahliqini izdigen. Shuning bilen Boaz Rutning qilghini toghruluq: «Séning kéyin körsetken sadaqet-méhribanliqning ilgiri körsetkingindinmu artuqtur» deydu. Rutning «ilgiri körsetken (sadaqet-méhribanliqi)» bolsa qéyanisigha bolghan sadaqetlikini, uninggha hemrah bolup öz yurtini tashlap Israillarning arisigha kelgenlikini körsitidu. Boazning «Sen kéyin körsetken sadaqet-méhribanliq» dégini bolsa özini izdigenlikini körsitidu.

izdiki mötiwerler séni peziletlik ayal dep bilidu. □

¹² Durus, sanga hemjemet-nijatkar bolghinim rast; lékin séning mendin yéqinraq yene bir hemjemeting bar.

¹³ Emdi kéchiche bu yerde qalghin; ete seherde eger u hemjemetlik hoquqini ishlitip séni élishni xalisa, u alsun; lékin hemjemetlik hoquqi boyiche séni almisa, Perwerdigarning hayati bilen qesem qilimenki, men sanga hemjemetlik qilip séni alay. Tang atquche bu yerde yétip turghin! – dédi.

¹⁴ U uning ayighida tang atquche yétip, kishiler bir-birini tonughudek bolushtin burun qopti. Chünki Boaz: – bir ayalning xaman’gha kelginini héchkim bilmisun, dep éytqanidi. □

¹⁵ U yene *Rutqa*: – Sen kiygen yépinchini échip turghin, dédi. U uni échip turuwidi, Boaz arpidin alte kemchen kemlep bérip, uning öshnisige artip qoydi. Andin u sheherge kirdi. □

¹⁶ Rut qéynanisining yénigha keldi. U: – Ey qizim, sen hazir kim?! – dep soridi. Shuning bilen u qéynanisigha u kishining qilghanlirining hemmisini dep berdi. □

□ **3:11 «Pütkül shehirimzdiki mötiwerler»** - ibranij tilida «xelqimning shehirining derwazisidiki kishiler» – qedimki zamanda «sheherning derwazisi» aqsaqallar we mötiwerler olturidighan jay idi; shu yerde sot échilatti. Shunga Boazning sözining toluq menisi «Méning shehirimdiki barliq mötiwerler séni peziletlik ayal dep qaraydu». □ **3:14 «Éytqanidi»** - ibranij tilida «éytqanidi» yaki «oylighanidi» dégen mene birla söz bilen ipadilinidu. Biz bu yerde «éytqanidi» dep terjime qilduq. □ **3:15 «Alte kemchen»** - belkim «alte efah», yeni 27-45 kilogramni körsitishi mumkin. □ **3:16 «Sen hazir kim?»** - Naomining bu soali bilen Rutning hazirqi salahiyitini soraydu: u: «Hazir sen Boazning ayali boldungmu-yoq?» dégen menini bildüridu.

17 U: — U bu alte kemchen arpini manga berdi, chünki u: «qéynanangning yénigha quruq qol qaytip barmighin» dédi, — dédi.

18 Naomi: — Ey qizim, bu ishning axirining qandaq bolidighinini bilgüche mushu yerde texir qilghin; chünki u adem бүgүн mushu ishni pütküzmey aram almaydu, dédi.

4

Boazning Rutni nikahigha élishi, hemjemet-nijatkarliq burchini ada qilishi

¹ Boaz sheher derwazisigha chiqip, shu yerde olturdi. Mana, u waqitta Boaz éytqan héliqi hemjemetlik hoquqigha ige kishi kéliwatatti. Boaz uninggha: — Ey burader, kélip bu yerde olturghin, déwidi, u kélip olturdi. □

² Andin Boaz sheherning aqsaqalliridin on ademni chaqirip, ularghimu: — Bu yerde olturunglar, dédi. Ular olturghanda

³ u hemjemetlik hoquqigha ige kishige: — Moabning sehrasidin yénip kelgen Naomi qérindishimiz Elimelekke tewe shu zéminni satmaqchi boluwatidu.

⁴ Shunga men mushu ishni sanga xewerlendürmekchi idim, shundaqla mushu yerde olturghanlarning aldida we xelqimning aqsaqallirining aldida «Buni sétiwalghin»

□ **4:1** «Ey burader!» - ibraniy tilida «Ey, palanchi-pokunchi!» déyilidu. Bu adem belkim Rut we Naomigha qarita hemjemetlik burchini öz üstige élishni ret qilghachqa, u bu bayanda namsiz qalghan bolsa kérek.

démekchimen. Sen eger hemjemetlik hoquqigha asasen alay déseng, alghin; hemjemetlik qilmay, almaymen déseng, manga éytqin, men buni biley; chünki sendin *awwal* bashqisining hemjemetlik hoquqi bolmaydu; andin sendin kéyin méning hoququm bar, dédi.

U kishi: — Hemjemetlik qilip uni alimen, dédi.

⁵ Boaz uninggha: — Undaqta yerni Naomining qolidin alghan künide merhumning mirasigha uning nami bilen atalghan birer ewladi qaldurulushi üçün merhumning ayali, Moab qizi Rutnimu élishing kérek, — dédi.□

⁶ Hemjemet kishi: — Undaq bolsa hemjemetlik hoququmni ishlitip *étizni* alsam bolmighudek; alsam öz mirasimgha ziyani yetküzgüdekmen. Hemjemetlik hoquqini sen özüng ishlitip, yerni sétiwalghin; men ishlielmeymen, dédi.□

⁷ Qedimki waqitlarda Israilda hemjemetlik ho-

□ **4:5 «Moab qizi Rutnimu élishing kérek»** — «Law.» 25:25-34 we 47-55ge, we «Qan.» 25:5-10gha qarang. «Rut» 4:6-12-ayettiki ishlargha qarighanda, Beyt-Lehemde «perzentsiz qalghan qérindishining tul xotunini élish» toghrisidiki belgilime beja keltürülüwatqanda, qoshumche maddilar qoshulghan bolsa kérek (eslidiki qanun belgilimisi boyiche, birsi perzentsiz ölgen bolsa, uning akisi yaki ukisi uning mirasigha mirasxor qaldurush üçün tul xotunini élish kérek idi; Beyt-Lehemdikiler mushu belgilimige aka-ukisidin bashqa barliq uruq-tughqanlirininimu öz ichige alidu, dep qoshqan oxshaydu). «Yar.» 38:8-10nimu körüng. □ **4:6 «men shu hoquqni** ishlielmeymen» - bu kishi belkim: «Eger Ruttin perzent körsem, ular méning balilirim hésablanmaydu; halbuki, ular bashqa ayalimdin bolghan perzentlirim bilen teng méning mirasimgha waris bolushi mumkin, shuning bilen öz perzentlirim érishidighan mirasining ülüshi eslidikidin azlap kétidu» dep oylisha kérek; shunga u «almaymen» dégen qarargha kelgen.

quqigha yaki almashturush-tégishish ishigha munasiwetlik mundaq bir resim-qaide bar idi: — ishni kesmek üçün bir terep öz keshini sélip, ikkinchi terepke béretti. Israilda soda-sétiqni békitishte mana mushundaq bir usul bar idi.■

⁸ Shunga hemjemet hoquqigha ige kishi Boazgha: — Sen uni alghin, dep, öz keshini séliwetti.□

⁹ Boaz aqsaqallargha we köpchilikke: — Siler бүгүн méning Elimelek ke tewe bolghan hemmini, shundaqla Kilyon bilen Mahlon'gha tewe bolghan hemmini Naomining qolidin alghinimga guwahtursiler.

¹⁰ Uning üstige merhumning nami qérindashliri arisidin we shehirining derwazisidin öchürülmesliki üçün merhumning mirasigha uning nami bolghan *birer ewladi* qaldurulsun üçün Mahlonning ayali, Moab qizi Rutni xotunluqqa aldim. Siler бүгүн buninggha guwahtursiler, dédi.□

■ **4:7** Qan. 25:7 □ **4:8** «Öz keshini séliwetti» - bu keshni Boaz élip kétidu. U mezkur soda-sétiqqa ispat bolidu. Kesh belkim bir parche yerning tewelikige simwol bolushi mumkin idi («Qan.» 11:24 we 25:7-10ni körüng). □ **4:10** «Shehning derwazisi» - oqurmenlerning éside barki, «shehning derwazisi» qedimki zamanlarda aqsaqallar we mötiwerler olturidighan jay idi.

Boaz Rutni öz emrige ilishi arqiliq yerni qayturup sétiwalidu

11 Derwazida turghan hemme xelq bilen aqsaqallar: — Biz guwahturmiz. Perwerdigar séning öyüngge kirgen ayalni Israilning jemetini berpa qilghan Rahile bilen Léyah ikkasidek qilghay; sen özüng Efratah jemeti ichide bayashat bolup, Beyt-Lehemde nam-izziting ziyade bolghay; □ ■

12 Perwerdigar sanga bu yash chokandin tapquzidighan nesling tüpeylidin séning jemeting Tamar Yehudagha tughup bergen Perezning jemetidek bolghay! — dédi.■

Padishah Dawut Boaz bilen Rutning ewladidur

□ **4:11** «Rahile we Léyah» - Yaqupning ikki ayali bolup, köp perzent körgen. ■ **4:11** Yar. 29:32-35; 30:1-25; 35:17, 18 ■ **4:12** Yar. 38:29; 1Tar. 2:4; Mat. 1:3

13 Andin Boaz Rutni emrige élip, uninggha yéqinliq qildi. Perwerdigar uninggha shapaet qilip, u hamilidar bolup bir oghul tughdi.

14 Qiz-ayallar Naomigha: — Israilning arisida sanga hemjemet-nijatkar neslini üzüp qoymighan Perwerdigargha teshekkür-medhiye qayturulsun! Shu neslingning nami Israilda izzet-abruyluq bolghay! □

15 U sanga jéningni yéngilighuchi hem qérighiningda séni ezizlighuchi bolidu; chünki séni söyidighan, sanga yette oghuldin ewzel bolghan kélining uni tughdi, — dédi.

16 Naomi balini élip, baghrigha basti we uninggha baqquchi ana boldi. □

17 Uninggha qoshna bolghan ayallar «Naomigha bir bala tughuldi» dep, uninggha isim qoydi. Ular uninggha «Obed» dep at qoydi. U Yessening atisi boldi, Yesse Dawutning atisi boldi. □

Dawut padishah, yeni Dawut peyghemberning nesebnamisi

18 Perezning nesebnamisi töwendikidektur: — Perezdin Hezron töreldi, ■

19 Hezrondin Ram töreldi, Ramdin Amminadab töreldi,

20 Amminadabtin Nahshon töreldi, Nahshondin Salmon töreldi,

□ **4:14** «hemjemet-nijatkar» - shu «hemjemet-nijatkar» bolsa tughulghan bala özidir. 15-ayetni körüng. □ **4:16** «baqquchi ana» — belkim qanun jehettni balining ataq anisi bolghanliqini körsitishi mumkin. □ **4:17** «Obed» — «qul», «xizmetkar» dégen menide. «Dawut» — Dawut padishah, Dawut peyghember. ■ **4:18** 1Tar. 2:5; Mat. 1:3

21 Salmondin Boaz töreldi, Boazdin Obed töreldi,
22 Obedtin Yesse töreldi we Yessedin Dawut töreldi.

Muqeddes Kalam (latin yéziq)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Latin script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5